

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Het is belangrijk dat burgers ook digitaal wettelijk vertegenwoordigd kunnen worden bij de overheid. Bijvoorbeeld als zij onder bewind of onder ouderlijk gezag staan. Om dit mogelijk te maken wordt gewerkt aan de zogeheten bevoegdheidsverklaringsdienst en een gezagsmodule.

2. Wie zijn betrokken?

burgers, wettelijk vertegenwoordigers, bestuursorganen, minister van BZK (verantwoordelijk voor GDI-voorzieningen)

3. Wat is het probleem?

Het is niet toegestaan om met de DigiD van een ander in te loggen. In de praktijk is er wel veel behoefte aan een betrouwbare manier om een ander die zelf niet mag handelen digitaal te kunnen vertegenwoordigen bij de overheid. Het gaat in dit geval om curatoren, bewindvoerders, mentoren, maar ook om personen met het ouderlijk gezag over minderjarigen. Dit wordt gefaseerd mogelijk gemaakt.

Om als wettelijk vertegenwoordiger namens een ander een dienst af te kunnen nemen, moet de publieke dienstverlener die de dienst verleent, kunnen controleren of de persoon die inlogt als wettelijk vertegenwoordiger bevoegd is om een ander te vertegenwoordigen. Dat gebeurt met de bevoegdheidsverklaringsdienst en -als het minderjarigen betreft- aangevuld met de gezagsmodule. Deze digitale diensten halen de benodigde informatie op uit bronnen die de overheid bijhoudt over iemands bevoegdheid, bijvoorbeeld de basisregistratie personen.

Om die controle te kunnen uitvoeren, moeten er persoonsgegevens van zowel de vertegenwoordiger als de vertegenwoordigde verwerkt, verstrekt en bewaard worden. Persoonsgegevens zijn grondwettelijk beschermd dus dit mag niet zonder wettelijke grondslag.

4. Wat is het doel?

Het doel van dit besluit is een goede wettelijke grondslag te bieden voor het verwerken van persoonsgegevens om de bevoegdheid vast te stellen om als wettelijk vertegenwoordiger namens een ander te handelen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het inloggen bij de overheid moet betrouwbaar en veilig zijn en burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat anderen niet zomaar namens hen bij de overheid diensten af kunnen nemen. Omdat daar persoonsgegevens voor moeten worden verwerkt, en deze gegevens op grond van de Grondwet beschermd zijn, is er regelgeving nodig om dat mogelijk te maken.

6. Wat is het beste instrument?

Om dit op een goede manier te regelen is er regelgeving nodig waarin is vastgelegd welke persoonsgegevens worden verwerkt, verstrekt en bewaard door de bevoegdheidsverklaringsdienst en de gezagsmodule om een verklaring af te kunnen geven of iemand als wettelijk vertegenwoordiger namens een ander mag handelen.

Geregeld wordt hoe persoonsgegevens hiervoor worden gebruikt, dat hiervoor niet meer gegevens worden verwerkt dan strikt noodzakelijk, dat deze gegevens niet langer worden bewaard dan nodig is en aan wie gegevens voor dit doel verstrekt mogen worden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De persoonsgegevens van vertegenwoordiger en vertegenwoordigde worden als gevolg van dit voorstel rechtmatig verwerkt. Voor zowel vertegenwoordiger, vertegenwoordigde als bestuursorgaan betekent deze regeling een vermindering van administratieve lasten aangezien er geen geheel papieren proces of een eigen administratie meer nodig is om de bevoegdheid van de vertegenwoordiger vast te kunnen stellen.